

TISZ ZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Horváth Mátyás.

Kiadó: L. Tóth István.

Laptulajdonos: Szilber János.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templom-utca 95. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. sz. hová az előfizetések hirdetmények intézendők.

A kibontakozás.

A Vadnay huszárok durva erőszakoskodásaik által annyira belelovagolták magukat a törvénytelenésekbe, hogy azokból más kibontakozást nem találnak, mint Csongrád község önkormányzatát felfüggeszteni, hogy a mint eddig cselekedtek, Csongrád népének agyonboldogítására tovább is minden ellenőrzés nélkül garázdálkodhassanak.

A június 30-iki tisztujtáson az volt számításuk, hogy engedik Ludrovai Tóth Istvánt egyhangulag községi főbíróvá megválasztatni. Aztán saját embereikből alakítják meg az előjáróság többi tagjait és alkalmat keresnek Ludrovai Tóth István felfüggesztésére, Forgó Gergelyt megteszi helyébe főbírónak és folyik majd vigan a gyöngyélet ellenőrzés és felelősség nélkül, mint a hogy folyt szakadatlanul a legutóbbi tíz év alatt.

Tervük azonban Széll Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter azon intézkedésén bukott meg, hogy Vadnay főispánt felelőssé tette a csongrádi tisztujtás törvényes lefolyásáért. Aztán pedig Csongrád népe is oly erősen és annyi kitartással ragaszkodott jogaihoz, hogy vérontás nélkül nem lehetett volna a hatalmi párt embereit keresztül erőszakolni. Hagyták tehát győzni a népet, mert erejét nem lehetett letörni. De hogy gonoszságuk mit sem hagyott alább, megmutatták nyomban a következmények.

A főispán személyesen inzultálta mindjárt a tisztujtás után, a közigazgatási bizottság előtt, Ludrovai Tóth István községi főbírókat oly tényért, mely a valóságnak mindenben megfelelt, de a mely bírónak történt megválasztását megelőzte. Mikor pedig a sértésért Tóth István tőle elégtételt kért, főispán léte gyávan meghátrált és gyávaságát még tetézte avval, hogy leibhuszárja, Csathó Zsigmond alispán által, hazug vallomások alapján L. Tóth Istvánt állásától felfüggesztette és ezt a felfüggesztést a közigazgatási bizottság által helyben hagyatta.

Ezen a durva erőszakoskodáson aztán, melyet Széll Kálmán mindedig behunyott szemmel néz, vérszemet kapott és újabb és nagyobb törvénytelenésre ragadtatta magát. A királyi tanácsossal egyetértve elhatározták, hogy Ludrovai Tóth István helyébe helyettesképen Csejtey Lajos személyében egy mindenre kész eszközt fognak ültetni. És mert szép szerével a dolog nem ment,

erőszakhoz nyultak. Hiszen az a Mátéffy Kálmán, kiben a főispán tartja a lelket s kinek bőrét Vadnay mentette meg Sima ellen elkövetett merénylete alkalmával, ugy tánczol, a mint a főispán kívánja. Csejtey mellé tehát jelölte Forgó Gergelyt és Lantos Antalt s mikor hasztalan volt minden erőfeszítése, mint a hogy a szolgálai lelkű, gyáva emberek szokták, zsandárokat hívott a közgyűlés termébe és inzultálta azokat a képviselőket, kik ott a nép akaratóból ülnek és a nép jogait védik.

Ekkora becstelenség még nem történt meg Csongrádon és ennek dacára Csejtey Lajosból kiszorult az önéret, hogy oda mert ülni abba a bírói székbe, melybe őt a közgyűlés többsége meg nem választotta s melyre az esküt a közgyűlés színe előtt le nem tette.

Arczpirulás nélkül művelt ember ilyet nem tesz, a ki ad valamit emberi méltóságára és polgártársai becsülésére, föl nem tételeztünk volna soha. Csejtey Lajos azonban megvárja, hogy kidobja őt a nép akarata arról a helyről, hova zsandárszuronyok támogatása mellett betolakodott. A közszellemnek és közerkölcsiségnek akkora sülyedése ez, melyre csak a szereplési viszketegekben szenvedő emberek képesek.

Eljutottunk tehát ahhoz az állapothoz, hogy a nép megbizottjai helyett szuronyos zsandárok teszik a bírót és hogy a zsandárok által a népre erőszakolt bírónak nem mer közgyűlést tartani, hogy ne kelljen a közgyűlés előtt felelnie. Tudja és látja ezt a hatalom is, azért Vadnay András főispán ugy próbál segíteni tarthatatlan helyzetén, hogy Ludrovai Tóth István fegyelmi ügyét elhuzatja az örökké valóságig, a kormány pedig javasolja, hogy függeszse föl Csongrád község autonómiáját, legyen szabad ismét a vásár, mint akkor volt, mikor dr. Szarka Mihály a közgyűlésben a **loptak, csaltak** szavakat hangoztatta. Az alatt majd kényelmesen föl lehet függeszteni állásuktól a többi tisztviselőt is, kiket hivatalaikba a népakarat helyezett.

Csak hogy ez nem lesz kibontakozás az erőszak és törvénytelenég által teremtett válságos helyzetből. Csongrád népe nem fogja hagyni a maga törvényes jogait és nem fog nyugodni addig, mig ki nem zárja falai közül azt a hatalmi bandát, mely durva erőszakoskodása és törvény kijátszása által a közbékét és törvényes rendet feldulta.

Nincs itt más kibontakozás, minthogy Vadnay főispán, a ki az összes bajok istápolója távozzék, de azonnal Cson-

grád megyéből. Mátéffy Kálmán, Sohlya Gyula, Holló Adolf és Kovács Elemér pedig mondjanak le és kérjék nyugdíjaztatásukat. Távozzanak békében, még baj nem éri őket és ne kívánják, ne várják be, hogy Csongrád népe méltó büntetésben részesítse őket.

A közingerültség közt jót nem lehet állani semmiért. De arra az egy dologra legyenek mindannyian elkészülve, hogy Csongrád népe le fogja őket rázni nyakáról a rendezett tanács visszaállítása által. Ez lesz az egyedül jogos és helyes kibontakozás a válságból.

— **Fegyelmi eljárást ellenük.** Most már nyilvánvaló, hogy Csejtey Lajos szuronyokkal választott bírónak és Sohlya Gyula, nem a község ügyében, saját pártérdekükben utaztak föl, minden közgyűlési megbízás és kiküldetés nélkül, Budapestre. Ennek dacára fölvettek és elpucoltak a közpénztárból 46 frtot, sőt ezen összeg kényelmükre még kevés is lett, azért megpótolták a 46 frtot ugyancsak a közpénztárból kicsi híján 2 frttal. E rüt visszaélésre csak az lehet Csongrád község képviselőinek méltó felelete, ha a fegyelmi eljárást a két vétkes tisztviselő ellen azonnal megindítatja és velük a jogtalanul elharácsolt összeget visszafizetteti. Tanulják meg, hogy Csongrádváros közpénztára nem a Csáky-szalmája, hogy azt a Vadnay-huszárok kényük-bedvük szerint kiszákmányolják a maguk gonosz czéljaira; mert hisz a két mákvirágnak azért kellett ez a kis összegek, hogy Budapesten Csongrád népe ellen ármánykodhassanak.

Azsiái állapotok.

A jog, törvény és igazság örve alatt oda jutottunk, hogy az alapos rendszer változás helyett, az alkotmány örve alatt, egy szabad jogállamban, csupán azért, hogy a jogtiprok még nagyobb vérszemet kapjanak, elrettentő például, hogy az egész ország levonja belőle a következtetéseket s végre felelősségre vonja a vérmes remények csábító s megtévesztésünkre szolgáló, nagy garral hirdetett ígéret teljes értékéről, Csongrád megye híres főispánja Vadnay András a f. hó 13-án megtartott vármegyei közgyűlés előtt azon határozati javaslattal járult, hogy mondja ki a vármegye közgyűlése, hogy Csongrád autonómiáját a belügyminiszter urnak javasolja, hogy bizonytalan időre függeszse fel.

Hogy mi indította a főispán urat ezen lépésre, azzal mindenki tisztában lehet, de nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy érdeke azt leginkább megkövetelte, hogy így nagyobb alkalma nyíljon, midőn ellenőrzés nélkül, az eddig kivetett jogtalan és tör-

vénytelen eljárásokat saját csatlósai érdekében takarni, s szabad kezet nyújtani nekik arra, hogy az alkalmat mindegyik keltezőképen felhasználhatják, s tehetnek azt, ami nekik tetszik.

Mindenre elvontunk s elvagyunk készülve, hogy a hatalom a rendelkezésére álló összes eszközökkel iparkodik becsületes munkánkat, melyet a közönség érdekében akarunk fejleszteni, a legdurvább kezekkel össze tiporni, de arra még gondolni sem mertünk volna, hogy tehetetlenségükben oly fegyverhez fognak nyulni, melyet alkotmányos törvényeink csak kivételes esetekben engednek meg, a midőn kellőleg igazoltatik annak szüksége, hogy egy várost megfoszszanak törvény adta jogától akkor, midőn azt semmi indokoltá nem teszi.

Talán nem tetszik a két jegyző urnak, hogy a közgyűléseken előadók nem lehetnek? A jelenlegi közgyűlést pedig nem vezethetik az orránál fogva s esetről, esetre a körmükre koppantanak, ha a közérdek rovására akarnának cselekedni. Nagyon rászolgáltak arra, hogy a közgyűlés ily szigorral s méltó büntetéssel sújta azt a tényeket, melyekkel örökkön örökké oda törekedtek, hogy a közönséget ebbe a súlyos és elviselhetlen helyzetbe sodorták.

Megmondottuk, hogy mindazon tényekért, melyek kárt és veszélyt vonnak maguk után s a szegény nép rovására történik, egyedül és kizárólag az önkormányzat metszett farku kir. tanácsosukat tesszük felelőssé: mert határozottan megvagyunk róla győződve, hogy ily törvényen kívüli despotizmus csak az ő meghibbant agyvelejébe fogamzhat meg. Önkormányzat pedig a kis törpék, csupán végrehajtó alárendelt közegei az ő szeszélyének és akaratainak.

Nyíltan és őszintén megvalljuk, hogy maga az érdekelt közönség, kinek más úgy sem jut osztály részül, mint az elviselhetlen terhek fizetése, tudomást szerezzen arról, hogy az összes bajoknak, melyek annyira élére vannak állítva, egyes egyedül a kir. tanácsos ur a megteremtője. A legnagyobb bizonyosság erre az, hogy egyik előhu barátjuk leplezetlenül tárta fel előttünk, hogy ő nem azonosíthatja magát azon cselekedetekkel, melyeket csupán egy-két ember határoz el, s azt a párttagok megkérdezése nélkül, a legnagyobb törvénytelenég útján is keresztül erőszakolnak, s neheztelnek azért, mert jobb meggyőződése ellenére vakon nem nyújt segéd kezet oly célok elérésére, melyek csupán egyéni érdekeken alapszik.

Világos tehát az, hogy ők most hivatlan tényezők hivatkoznak egy nem létező pártira, mert annak híre, tudta és beleegyezése nélkül a saját szakálukra követték el mindama égbekiáltó bűnöket, melyért nem csak számolni fognak, de reméljük, teljes mérvben meg is fognak lakolni.

Vagy talán Leszik urnak sem tetszik, hogy ma-holnap oda kerül, hogy megmutatjuk neki a városból kivezető utat, s a nyakába sozzuk annak a vármegyének, melynek anyagi hasznos, de egyuttal bűnös szolgálatokat teljesített?

Vadnay András pedig nincs kibékülve azzal, hogy az ő pártatlan és igazságos vizsgálataiban nem nyugodtunk bele s nem néztünk összehitt kezekkel azt az önkény, melyet nem átalított előttünk oly kihívóan megcselekedni. Legyen meggyőződve, hogy nekünk egy cseppet sem imponál azzal, hogy

antiszemita jellegéből következő ily nem képzelt pályafutást sikerült elérnie. Mi nem nyugszunk mind addig, míg a lélekvaltságot a miniszter ur meg nem huzatja az ön s csatlósai számára.

A saját bőrük megóvása szempontjából állandóan 50—60 csendőr czirkál a városban, hogy az önkormányzat törvénytelenégei háborítlanul hagyassanak. Ha igazságos s jogos téren állnak, akkor minnek az a csendőrség? S voltaképen ki fedezi azok költségeit? Majd elválik rövid idő alatt, hogy van-e jog, törvény és igazság? Vagy pedig oda jutotunk, hogy azoké az érdem és dicsőség, kik a fenálló törvényeket lábbal tiporják.

UJDONSÁGOK.

— **Kihallgatás a belügyminiszternél.** A helybeli függetlenségi párt tizenöt tagu küldöttsége tisztelt pénteken déli után 4 órakor Széll Kálmán miniszterelnök és belügyminiszternél a csongrádi szépséges állapotok ügyében, Kossuth Ferencz vezetése alatt és nyomtatott emlékiratot nyújtott át a belügyminiszternek, melyben nem csak föltárta a küldöttség az itteni tarthatatlan állapotokat, azoknak okait és megszüntetésük módjait: hanem szóbelileg is fölhevít a miniszter figyelmét ezen állapotokra, melyek ma már az egész ország sajtóját foglalkoztatják. — A küldöttség szóoka Hegyi Antal plébános és Kovács János ügyvéd volt. A miniszter, miután előbb Kossuth Ferenczet fogadta kihallgatáson, jóakarattal meghallgatta a küldöttség előterjesztését, de hihetetlennek találta azon pontjait, hogy az elszikkasztott Bányai, Makai és Jánosi-féle összegeket kétszer kivették volna a csongrádi népre, kétszer be is hajtották volna rajta és mind a kétszer másra költötték volna a behajtott összegeket. Harmadszor pedig kölcsönt vettek volna fel a nép terhére és abból térítették volna meg a szikkasztásokat. Valamint azt is, hogy 26,900 forint készpénzt Máteffy Kálmán főszolgabíró 5303 forintért ellicizáltatott volna. El sem tudja — úgy mond — képzelni, hogy eshetnek meg ilyesmi a magyar közigazgatásban. De kihatásba helyezte, hogy a panaszok természetéről okvetlenül meggyőződést fog szerezni, mert kötelességének ismeri, a törvényes formában előterjesztett panaszokat megvizsgálni és orvoslásuk iránt intézkedni, mert azt akarja, hogy törvény és igazság uralkodjék az ország közigazgatásában. Végül helyeselte a küldöttség azon eljárását, hogy törvényes módon keresi az igazságot és buzdította is, hogy a higgadságtól és a törvényes utról jövőre se engedje magát Csongrád népe eltéríteni. Aztán pedig kezet szorított a küldöttség összes tagjaival és igen barátságos hangulatban bocsátotta el a küldöttséget Kossuth Ferencznel együtt. A kihallgatás során azonban meggyőződött a küldöttség, hogy a vármegyei közigazgatás hazug jelentésekkel igyekszik a belügyminiszternél a csongrádi állapotok tárgyában felrevezetni. Ennek dacára abban a biztos tudatban várjuk a további fejleményeket, hogy úgy Vadnay főispán, mint Máteffy Kálmán, Sohlya Gyula és Holló Adolf állásából menni fog, ellenkezőleg a miniszterelnöknek a csongrád megyei állapotok miatt meleg napjai lesznek az országgyűlésen.

— **Az érdem jutalma.** Folyó hó 13-án megtartott Csongrád megye rendes közgyűlésének tárgysorozatában felvetett a szakbizottság által előterjesztett azon véleményes jelentése, hogy a Sváb Jakab-féle ösztöndíjből a beérkezett pályázók közül érdem szerint kik részesítenek. Lehetetlen elzárkoznunk azon minősíthetlen, kihívó, durva eljárás elől, amit az ismert stikli rendezők, a végrendelező határozott kikötése ellenére pártszempontból jónak láttak a közvélemény felháborodására, s legnagyobb mérvű megbotránkozására, minden lelkiismereti furdalás s arcpírulás nélkül fényes nappal megtenni. A végrendelező határozottan s vilá-

gosan kikötötte azt, hogy Csongrád megye bármely községéből, csakis szegénysorsu, de kitűnő jó bizonyítványokkal rendelkező tanulók valláskülömbőség nélkül pályázhatnak azon esetben, ha Csongrádról ilyenek nem jelentkeznek. Ugy vagyunk értesülve, még pedig megbízható forrásból, hogy Csongrádról megfelelő kérvények érkeztek be az alapítvány elnyerése végett, de a kérelmezők között volt egy olyan is, ki az előirt feltételeknek semmi tekintetben sem felelt meg, miután a megkívántató bizonyítvány helyett alig elégséges eredményt volt képes feltüntetni, azonkívül édes atyja Kaszanitzki Dénes nemcsak, hogy nem szegény, de egyik a legrendezettebb anyagi viszonyok között lévő elég vagyonos polgáraink közé tartozik. Daczára ezen világos s megczáfoltatlan ténynek, az ösztöndíjat az ő fia nyerte el akkor, midőn a pályázók között voltak valóban szegény sorsu s kitűnő előmenetelt tanúsító tanulók is. Igaz, hogy Csongrádon az is megtörtént már, ugyan ezen alapítvány elnyerése végett, hogy Boér Jakab részére hivatalos bizonylatot állítottak ki, melyben igazolták, hogy teljesen vagyontalan, szegény ember, s ez alapon sikerült is neki a fiu számára a Sváb-féle alapítványt elnyerni; de azt elhallgatták, hogy a fiu anyja körülbelül 20000 forint vagyontól rendelkezik, s így a férj vele egy háztartásban élve, egy a kuczko a kementzével. Meglehet, mert ezektől minden kitélik, hogy Kaszanitzki Dénes részére is kiállították a szegénységi bizonyítványt, de még az esetben sem voltak jogosítva az alapítványt neki itélni, midőn a pályázók között kitűnő előmenetelt tanúsító tanulók voltak, s a végrendelező határozottan megköveteli a tett alapító levelében azon elengedhetetlen feltételt, hogy az illetőnek kitűnő jó bizonyítvánnyal kell rendelkeznie. Felhívjuk az érdekelteket, hogy ezen eljárás ellen a törvényes időben nyújtsák be felebbezésüket. Mi pedig gondoskodni fogunk, hogy a miniszter ur s az alapító örökösei is tudomást szerezzenek arról, hogy a tett alapítvány, nem érdem szerint, s a rendelkezéshez képest adatik egyesek számára, hanem az lesz mérlegelve, hogy voltaképen az illetők szülei, milyen kortes szolgálatakat teljesítettek. Ilyen elemek érzik magukat hivatva arra, hogy egy közszéles autonómiaját fel kell függeszteni, akik képesek még ilyen ügyből is politikát űzni? Ők merik nekünk szemünkre vetni, hogy mi erőszakoskodunk! Ők, akik egyik bűnből a másikba esnek, s jogtalan és törvénytelen cselekedeteik által a föld poráig sülyedtek! kik megméltelyezték önmagukban a jobb érzést, s tisztességet.

— **Az öhenkórások feltékeny irigykedései.** Mem igen szeretik mutatni, csak a sorok között engednek arra következtetni, hogy az általunk tervbe vett rendezett tanács vissza állításától úgy félnek, mint az ördög a tömjéntől. Mert tudják, hogy reájuk rossz világ vár, s a legjobb esetben, ha ugyan akadna köztük szánandó, kit szánalmából talán a mostani dögöszt pótolnánk általuk, mivel ez nem rendelkezik annyi fogdmeggel, mint amennyire a helyzet azt szükségessé teszi, így legalább biztosítva lennénk, hogy az utczán csavargó ebek nem lennének veszedelmesek az emberiségre. Tehetetlenségükben iparkodnak bennünket neveltségessé tenni, s mintegy rámutatni azon célra, ha célunkat elérnénk, ugyan kikkel akarnánk az egyes fontosabb állásokat betölteni s mindjárt, hogy megkönnyebbitsék helyzetünket, oly egyéneket proponálnak, kikkel ők már régen egy tából ettek, Csabulával pedig egy uton jártak s vele egy huron pendülnek. Ők bérelték fel a rossz utra, s midőn az megbízásukhoz híven eljárta, beálltak orgazdának, neki pedig fűgét mutattak, sőt midőn az ő vétkeikért bűnhődött, nagyot nevettek a markukba. Hogy pedig a kíváncsiság ne gyötörje önöket, hát megsugjuk, hogy a rendezett tanácsot, ha felállítjuk az egyes megürrült állásokat, kikkel töltjük be.

1. Általános harangozónak megválasztjuk a metszett farku kir. tanácsos urat.

2. Kezbesítőnek Holló Adolf megboldogult községi jegyző urat.

3. Utczaseprőnek inna szakadt gölyát.

4. Lámpagyújtogatónak, mert hát világitás is lesz ám a „Csongrádi Lap” társszerkesztőit.

5. Nagy dobosnak Sziktavi Gyula urat.

6. Tolonez kísérőnek Leszik Kálmánt.

7. Az udvarokban felhalmozott trágyák kihordására és értékesítésére Herke Ferke urat, mint legelősebb előfogatost.

8. Kanászok csak azok lehetnek, kik hitelt érdemlő okmányokkal igazolják, hogy kivétel nélkül maradtak.

9. A esős állásokra pályázatot hirdetünk, melyre csak fedetlen előéletű egyének pályázhatnak.

— **A nép szava, Isten szava.** A napokban egy nagyszámú küldöttség tisztelget Hegyi Antal főtisztelendő urnál, hogy reá bírák arra, hogy egy esetleges bekövetkező országgyűlési képviselő választás alkalmával fogadjja el a jelöltséget; annyival is inkább mert ő legjobban ismeri az itteni viszonyokat s érdekeinket, senki sem tudná oly határozott támogatásban részesíteni, mint ő. Hegyi Antal főtisztelendő ur igen megtisztelve érezte magát a bizalomnak ily eklektikus megnyilvánulása által, de a legnagyobb sajnálatunkra egyelőre nem volt reábirható, hogy kérésünknek engedett volna. Kijelentette: hogy ő a legnagyobb készséggel, éjjel nappal rendelkezésünkre áll s tehetségéhez képest oda fog törekedni, hogy e szegény város közönségén segíthessen, de azt ne kívánjuk, hogy őt szere ett népétől elszakítsuk akkor, midőn ő reá itthon van nagy szükség. Készséggel meghajolnánk a tett kijelentés előtt, ha maga a közérdek nem kíváná azt, hogy éppen ő van hivatala ezután rajtunk segíteni, mert hiába itthon akár milyen nagy tényező is, nem áll módjában rajtunk segíteni. De ha ő mint országos képviselő, fejt ki annyi buzgalmat s fáradságotlan tevékenységet, megvagyunk róla győződve, sokkal hamarabb célt fogunk érni, mint így. Hegyi Antal főtisztelendő urnak akkor módjában állana megfigyelni, hogy a miniszter urak miként váltják be ígéretüket, s mennyiben teljesítik kötelességeiket, s ha tovább is így érvényesítenék velünk szemben a jog, törvény s igazságot, mint eddig elé, úgy alkalma lenne azt kellemesen meg is torolni. Azért ez uton is esdve kérjük, ne utasítson vissza bennünket, vegye fontolóra a mai helyzetet, mert lehetetlennek tartjuk, hogy e kérés elől kitérjen, annyival is inkább, mert a nép szava Isten szava, s azelőtt még a fejedelmek is meghajolnak.

— **Ritka ünnepélyesség.** Ma 42 éve annak, hogy Heberle Albin hajós kapitány ur terhes pályájára lépett, s ma 30 éve, hogy hajóskapitánynak kineveztek. Kevés halandónak adatik az meg, hogy az élet nagyon rögzös útján, ily korban s annyi viszontagság közepette, melyeket szerencsésen túlélve, valaki annyira hivatásának magaslatán álljon s oly edzett és megifjódott állapotban tekinthessen vissza a mult eseményeire mint ő. Mi, mint tisztelői, a legnagyobb örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy azon jó kívánatunknak adhassunk kifejezést, hogy az isteni gondviselés őt még sokáig tartsa meg.

— **Tűzoltók bálja.** Az Önk Tűzoltó-Egylet saját pénztára javára e hó 22-én tartja zártkörű táncmulatságát a Kaszinó termeiben. Hogy a mulatság minden tekintetben sikerültnek ígérkezik, azt fényesen mutatja az az érdeklődés, melylyel közönségünk a mulatság iránt viseltetik. A rendezőség mindent elkövet, hogy a mulatság teljes sikerrel végződjék. Felhívjuk mindazokat, kik a mulatságra szóló meghívót ez ideig kézhez nem vették, de arra igényt tartanak, hogy eziránt az Önk. Tűzoltó-Egylet bármely tagjához szíveskedjenek fordulni.

— **Fortuna otthona.** Az osztálysorsjáték utolsó húzásán a 600,000 koronás jutalom nyeremény s rendkívül szerencsés és hírneves G a e d i c k e A. főgyűjtődjében (Kossuth Lajos utca 17.) vásárolt 62551. számú sorsjegyre esett. Ezen főelárusító

kifizetett már vevőinek egy 400,000 koronás főnyereményt, kétszer 100,000 koronás főnyereményt, háromszor 60,000 koronás főnyereményt. I. osztályu sorsjegyek ezen szerencsés főelárusítónál már most is kaphatók.

— **A n. é. hölgyközönség b. figyelmébe.** Á t s e s T á r s a i u t o d a i, G a r t n e r H o l v a y é s T á r s a egyesített női divattermeikbe (Budapest, Servita-tér 5.) megérkeztek a legremekebb őszi és téli ruha; pongyola; felöltő — és a most nagyon kedvelt paletot — modellek. A legújabb és legdivatosabb francia és angol kelmék, valamint lyoni selyemszövetek állandóan nagy választékban tartatnak raktáron. A szebbnél szebb angol és francia szabású toilettek pedig mérsékelt ár mellett saját műhelyben készülnek, úgy hogy a t. hölgyek saját érdeküket védik, ha toilletheiket e megbízható és hírneves cégnél szerzik be.

— **A háziasszony takarékosága** egy fiatal házaspár szerencsét alapította meg. Mint bennünket megbízható forrásból értesítenek, egy hivatalnok családja nagyon szűk anyagi viszonyok közt tetette életét. A férj alig volt képes a szerény háztartás költségeit beszerezni, sőt a midőn ezenfelül még súlyos betegségbe esett, a különben felhőtlen házasságát nyugalma az egymást szerető férj és feleség között már-már veszélyeztetve volt. A nyomort a gondok csak nyomasztóbbá tették. A férj csüggedve gondolt nehéz helyzetükre. Az asszony azonban nem esett kétségbe, hanem bátorította férjét és biztositotta, hogy nemsokára, már a legközelebbi napokban a sors jobbra fordul. Es ez így is történt. Mert amint a szükség és gond legmagasabb fokra hágott, a fiatal pár pedig megfosztva minden élelmiszertől az isteni gondviseléshez fohászokdottak, váratlanul feltűnt szerencsecsillaguk, a legutóbbi osztálysorsjátéknál megnyerték a nagy nyeremények egyikét. Az asszony t. i. daczára a nyomornak, daczára a kísértésnek, hogy a szükség napjaiban eladja az összekuporgatott fillérjein vásárolt sorsjegyet, ellenált és ezen kitartása folytán vagyonhoz jutott. A Török A. és Társa cég szerencséje folytán — mert itt vásárolták a nyerő sorsjegyet — a gondot, szükségét és nyomort jólét, szerencse váltotta fel és a férj felgyógyulása után, dicsérték a Török bankház szerencsét és most boldogan élnek. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezen céget, mely szerencséjénél, szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amúgy is nagy bizalomnak örvend. Török A. és társa bankháza Budapesten a beérkező megbízásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályu sorsjegyek árai: 1/1 sorsjegy 6 frt, 1/2 sorsjegy 3 frt, 1/4 sorsjegy 1 frt 50 kr, 1/8 sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházat, Váci-körut 4a legmelegebben ajánljuk.

— **Az osztálysorsjáték,** a banküzletről régóta meggyökerezett egész sor elfogultságot szüntetett meg. Hiszen a nagy közönségnek igazában csak most volt rá alkalma, hogy az üzletnek ezzel a nemével is megismerkedjen és meggyőződjön róla, hogy a bankár is, a kit az osztálysorsjáték különben főelárusítónak nevez, a legszigorubb lelkiismeretességgel viszi az üzleteit. Az ismeretessé lett nagy főelárusítók közt Lukács Vilmos (V. Fűrdő-utca 10.) csakhamar a legnépszerűbb lett. Abszolút megbízhatósága és üzleti előzékenysége a régi jeles sorsolási szakembert a közönséggel is megkedveltették, úgy hogy az ő főelárusító üzletéből való osztálysorsjegyeknek bizonyos nimbusuk van. Lukács Vilmos féle osztálysorsjegyeket keresnek azok, kik az osztálysorsjegyek nyerő valószínűségét fokozni akarják. Most is nagy lesz a kelendőségük, hogy piacra kerülnek az V. osztály sorsjáték első osztályának sorsjegyei. Az új sorsjáték nagyérdemű játéktérre ezuttal is ötvenezer nyereményt biztosít a sorsjegyek tulajdonosainak. s e nyeremények között egész sor olyan van, a mely a szó szoros értelmében vagyonos emberré teszi a megnyerőjét.

Közönség köréből.

(E rovatban közlöttékért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.)

Diplomatikus öszvér.

Oda jutottunk a mai korrumpált helyzetnél fogva, hogy nem az ész s a vele karöltve járó képzettség foglalja s tölti be azt a helyeket, hol arra szükség van, hanem attól lesz függővé téve, hogy mily érdekek kívánják s panaszolják a közérdek kárára és veszélyére az olyan exigenciákat biztosítani, kik inkább a menjeriába található-nának méltó elhelyezést, mint a társadalom rovására s kigunyolására még szerephöz is jut osztályrésztül számukra.

Nagyon híven emlékezünk arra az időre, midőn a kanász este a csürhével a városba érkezett s ritka látványként közte egy bus

öszvér is czammogott, mely felét farkát leeresztve ballagott a belvárosba, hol a csürhe őt elhagyva, nagy busan megállt s a kis-templom téren egyhanguságból felocsudva, szét nézett s felállt az ott lévő publikáló kövezetre s csengő hangján imígyen szólt meg: Mindenkinek tudtára adatik, hogy Szvoboda Ferencz ügyvéd ur a miniszter urnak azt javasolta, hogy a belvárost ki kell sajáttítani s így a régi ősi lakók összedzsedhetik sátorfájukat s mehetnek világgá. Ezt maguknak én mondom a mindent tudó öszvér. Segítsenek maguknak a hogy tudnak, mert én mást nem adhatok maguknak, mint eszem után jó tanácsot, mert hát lássák az én eszemet fent Pesten is sokra becsülték ám még a híres tanárok is, mert daczára, hogy számárnak tartottak, amennyiben külsőm azt fényesen bizonyította is, nagy bányám kijárta helyettesen az iskolákat s én kaptam a hamisítatlan diplomát. Lássák a mas tollával és eszével még lapot is tudok szerkeszteni s vannak hatandók, kik azt hiszik, mert én oda vagyok pingalva, hát az utólerhetlen bőlesésem regél abban. Hej atyafiak, azt mondom én maguknak, nincs szebb élet, mint a kietlen pusztában kint tegeleszni, hol csak a legyek maczerálják a magam fajta szegény pávákat, de az emberek bekét hagynak, de itthon a városba, ha hazaérek, mind engem akar megmarni, mert a Csongrádi Lapot az én nevem alatt szerkesztik s én helyettem a társaim ragódnak másokon, mert csak úgy tudnak jóízűen kérődni.

Hiába kérlelem őket az én fülbemászó csengő hangomon, rám se hederítenek, pedig jó lesz nekik velem együtt a bőrükre vigyázni, mert ha a juhász uram megsokalja a böglyök alkalmatlanságait, a kampós botot mindnyájának hátával érintkezésbe fogja hozni s akkor csakugyan beteljesedik az a közmondás: „a számár csak számár” marad, ha meg is akarná magát tagadni s öszvér borbé bujlik.

Szabados József.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Csongrádi Lap” f. hó 8-án megjelent 41. számának újdonsági rovatában „Megtörtént” című közleményében azt írja, hogy engem Kovács János ügyvéd ur, a kör nevében arra kért, hogy a rendezett tanács visszaállítására érdekében kibocsájtandó kérvénnyel házról-házra járva aláírást gyűjtsek, s a polgárokat azzal iparkodjam aláírónak megnyerni, hogy a rendezett tanács sem fog több költséget okozni, mint a jelenlegi községi szervezet. stb.

Engedje meg a tekintetes szerkesztő Ur, hogy b. lapjában kijelentsem, hogy a Csongrádi Lap fent nevezett közleményének minden sora csak légből kapott tákolmány, mert engem sem Kovács János ügyvéd ur sem a kör tagjai közül senki ily értelmű gyűjtésre fel nem szólított.

Egyáltalában okosan cselekednék a Csongrádi Lap szerkesztősége, ha kacsá hieit úgy írná meg hogy, azzal egyes személyek neveit nem pellengérezné és szemelött tartaná azt, hogy nem szép ám valótlant mondani.

Csongrád, 1899. október hó 12-én.

Nyilas János.

A fenti nyilatkozat kellően megvilágítja a társszerkesztő urak írói tisztességét s ehhez más kommentárt nem is fűzünk, csupán annyit jegyzünk meg, hogy mindenki tisztában lehet a Csongrádi Lapban közölték megbízhatósága iránt, s kellő értékére szál lthatja azt le. (Szerk.)

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldemgy.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (V. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve Ötödik Sorsjáték. 100,000 sorsjegy 50,000 nyereemény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás : 1899. nov. 16 és 17		Második osztály Betét 20 korona Huzás : 1899. dec. 13 és 14		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás : 1900 jan. 9. 10 és 11		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás : 1900. január 31. és febr. 1.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás : 1900 febr. 21 és 22		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás : 1900 márczius 14 ápr. 10-ig	
Nyer	Korona	Nyer	Korona	Nyer	Korona	Nyer	Korona	Nyer	Korona	Szerencsés esetben a legnagyobb nyereemény Korona 1.000.000 (Egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1 Pr. Kr.	600000 600000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	30000	1 á	30000	1 Nyer á	400000 400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	200000 200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	100000 100000
3 á	2000 6000	3 á	3000 9000	3 á	10000 30000	3 á	10000 30000	3 á	10000 30000	10 á	1000 10000
5 á	1000 5000	5 á	2000 10000	5 á	5000 25000	5 á	5000 25000	5 á	5000 25000	20 á	500 35000
8 á	500 4000	8 á	1000 8000	8 á	2000 16000	8 á	2000 16000	8 á	2000 16000	30 á	200 780000
30 á	300 9000	20 á	500 10000	10 á	1000 10000	10 á	1000 10000	10 á	1000 10000	40 á	200 800000
50 á	100 5000	60 á	300 18000	70 á	500 35000	70 á	500 35000	70 á	500 35000	70 á	1000 720000
2900 á	40 116000	2900 á	80 312000	4900 á	130 637000	3900 á	170 663000	3900 á	200 780000	1000 á	500 500000
3000 Nyer	Kr. 240000	4000 Nyer	Kr. 477000	5000 Nyer	Kr. 898000	4000 Nyer	Kr. 934000	4000 Nyer	Kr. 1061000	27800 á	200 5560000
										30,000 Nyer	Kr. 9,550,000

A hatodik osztályban elsőként kihuzott 480 nyereemény közül az utoljára kihuzott kapja a 600,000 korona jutalmat.

Az I. osztály huzása 1899. évi november 16. és 17-én lesz. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest. 1899. évi október hó 15-én.

Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

262—899 számhoz.

HIRDETMÉNY.

A csongrád sövényházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat f. évi október hó 18 ik napjára összehívott közgyűlése meghalasztatik és az október hó 30-án délelőtt 10 órakor fog Csongrádon a város tanácsstermében megtartatni, mely közgyűlésre az érdekelt ártéri birtokosok ezennel meghivatnak.

T Á R G Y A K :

- 1) A társulat új alapszabályoknak a leérkezett miniszteri rendelet értelmében való módosítása és kiegészítése.
- 2) Belviz levezető tervezet kiépítésére vonatkozó választmányi előterjesztés tárgyalása.
- 3) Az 59697 sz. miniszteri rendelettel elrendelt töltésmagasításokra vonatkozó tervezet tárgyalása.
- 4) Az 1900 évi költségelőirányzat megállapítása
- 5) A számvizsgáló bizottság jelentésének tárgyalása az 1898. évi számadások átvizsgálásáról.
- 6) Számvizsgáló bizottság választása.
- 7) Választmányi javaslat tárgyalása a társulati tőke egyrészének a Csongrád városi és Csongrád vidéki takarékpénztárakban való elhelyezése iránt.
- 8) Régi öblözeti befektetések megoldásának előkészítésére kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása.
- 9) Választmányi előterjesztés.

Figyelmeztetem az érdekeltséget, hogy az alapszabályok módosítása és kiegészítésére vonatkozó választmányi javaslat; a választmány által elfogadott évi költségelőirányzat és a társulati kiadások fedezési módjának megállapítása; továbbá a számvizsgáló bizottságnak 1898. évi társulati számadások megvizsgálásáról adott jelentése a közgyűlés megtartását megelőző 15 napon át a társulati hivatalban megtekinthetők.

Csongrád, 1899. évi október hó 14-én.

Gr. DEGENFELD LAJOS

társulati elnök.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL :

10. §. A közgyűlésen minden 100 ártéri becshold tulajdonosa egy szavazattal bir; a 100 becsholdnál többet képviselő ártéri birtokos vagy teljhatalmu megbizottaik pedig annyi szavazattal birnak, a hány 100 becsholdas részletének tulajdonosai.

A 100 becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak s megbizottaik által a közgyűlésen annyi szavazattal birnak, hány 100 becsholdat ártéri birtokuk összelete képvisel; azon esetre pedig ha a 100 becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnak a községi előljáróság által fönti módon képviseltetnek.

A közgyűlésen való megbizás vagy meghatalmazás teljhatalmulag s irásban állitandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesitendő.